

Posudek diplomové práce Matěje Zikmunda Tryptych Pernerova

Matěj Zikmund v textové části diplomové práce píše do velké míry o místopisu Prahy, potažmo Karlína. Sdílí se čtenáři své zážitky při průchodu městem, osobní dojmy, i unikavé čekání na inspiraci. Jednotlivé volby spíše konstatuje, v jejich prospěch argumentuje již méně. Svou práci usouvztažňuje s pojmem krásy, zřejmě ve smyslu souladu. Za emblematickou lze chápat jeho poněkud výhrušně znějící tezi, že „krása nemůže být prvoplánová, nýbrž ultimátní“.

Matějova práce kontinuálně navazuje na předešlé. Ze současného díla lze však vycítit větší soustředěnost a vyšší autorskou investici, což velmi oceňujeme. Městskou scénérií se zabýval víckrát. Nikoliv poprvé použil konstelaci triptychu, ba i využití abstraktních prvků se v jeho práci objevuje setrvale. Malířské podání obrazů je víceméně funkční. Některé stylizace mohou zavdávat k pokušení je charakterizovat jako neobratné či naivizující, ale vždy se tak děje spíše stopově a hlavně vědomě. Obrazům je vlastní i vizualita odkazující modernismu první poloviny 20. století s jeho zjednodušeními a stylizacemi. Potud by mohlo jít o poklonu novodobé malířské tradici, ovšem zároveň je obrazová skladba kolážovitá, koherence výjevu je rozbita a celek je daný skladbou jednotlivých do sebe zaklesnutých střepů. Téměř se zdá, že Matějova východiska jsou konzervativní ve smyslu pro harmonickou měšťanskou reprezentaci, pro fasádu, ale téměř mimoděk, příznakově, se mu do práce propisuje další důležitý a tradiční motiv modernismu, a to diskontinuita, předěl či destrukce. Ale třeba se modernistická destrukce stala konejšivou ve věku informační revoluce a příchodu nejistých časů.

Vzhled triptychu tak působí vlastně anachronicky. Na první pohled by jej mohl divák datovat jinak než do naší současnosti. Ačkoliv by leckdo byl v pokušení označit Matějovo autorské gesto jako postmoderní strategii, domnívám se, že celé současné umění je založeno na variacích a permutacích minulého, na dynamice kulturních návratů, a to buď ve smyslu revivalů různých estetik, či pochmurného mechanismu pravidelného střídání panujících výkladových paradigmat teorie umění. I proto nás Matějova práce v pozitivním slova smyslu dráždí.

Matějův otec je evangelický farář. Opakovanou volbu triptychu nemůžeme neousouvztažnit s touto skutečností. Paralela slouží jako oslí můstek k německému umělci Alexanderu Wolffovi. Wolffův otec je také protestantský pastor, což ve svém díle, především pak v jeho nástěnných malbách, autor dává do souvislosti se zájmem o architekturu, symetrii, řád a jejich vzájemné vazby. Zpětně Matějovi ve jeho vlastní práci doporučujeme k promyšlení mnohé nevědomé či automatické volby.

Závěrem musíme konstatovat, že nám Matěj ve své práci unikl z odpovědi na otázku: Proč jsou jeho estetické a obsahové volby takové, jaké právě vidíme? Víme, že tato otázka vlastně nemá odpověď a všechny představitelné odpovědi jsou beze dna. Přesto bychom uvítali dočasný, až riskantní pohyb mezi možnými (byť pochybnými) interpretacemi. Ostatně ty pochybné, máme zdaleka nejraději.

Navrhujeme hodnocení 2.